

SCHJØDT

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Bergen, 14. desember 2020
Dok.ref: 48977-503-8427347.2
Saksansvarlig advokat:
Hugo P. Matre

AD HØRING AV REGNINGSFORSKRIFTEN, FORSKRIFT OM KONTROLL AV NETTVIRKSOMHET OG FORSKRIFT OM ELSERTIFIKATER PÅ HØRING

1. INNLEDNING

Undertegnede representerer Einar Flydal.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sendte 21. mai 2020 flere mindre endringer i avregningsforskriften, forskrift om kontroll av nettvirksomhet og forskrift om elsertifikater på høring, med høringsfrist 20. august 2020, ref. 202005210.¹

Vi vil gjøre Olje- og energidepartementet ("OED") oppmerksom på en utvikling etter høringsfristens utløp som er sentral for departementets arbeid med høringsforslaget.

2. KONTROLLFORSKRIFTEN

I forskrift om kontroll av nettvirksomhet ("**kontrollforskriften**") FOR-1999-03-11-302, foreslår RME å fastsette en tariff for håndtering og kontroll av manuelt avleste måledata. Nettselskapene kan i dag selv beregne en slik tariff for å dekke merkostnader forbundet med manuelt avleste måledata, etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6. Informasjon fra nettselskapene viser at de har ulik praksis for hvilke kostnader de legger til grunn for tariffen, og at kunder i noen tilfeller blir avkrevd en tariff som er satt for høyt. En rekke medhold på klager fra kunder viser dette. RMEs forslag om endring er en opprydning som innebærer at størrelsen på denne tariffen blir standardisert, ved at beløpet blir fastsatt i forskrift.

Etter vår vurdering er det ikke grunnlag for en særskilt tariff (for enkelhets skyld omtalt om "**avlesningsgebyr**" i det videre). Tusenvis av strømkunder over hele landet har fritak fra AMS på helsegrunnlag, jf. avregningsforskriften § 4-1 annet ledd. Det er steder hvor installasjon ikke kan gjennomføres av tekniske årsaker. Det norske forsvaret krever fritak for den samlede forsvarsvirksomheten i Norge, jf. brev fra Forsvarsdepartementet til OED 28. oktober 2020 ref. 2020/1195-2/FD VI 2/SGG. Manuell avlesning bygger således på systemer som nettselskapene uansett må opprettholde over hele landet. Det tilsier at

¹ <https://www.nve.no/reguleringsmyndigheten/nytt-fra-rme/nyheter-reguleringsmyndigheten-for-energi/horing-rme-sender-forslag-til-endringer-i-flere-forskrifter-pa-horing/>

oppfølgingen ikke er en særskilt tjeneste som kan tariffes etter kontrollforskriften § 17-6. Kostnaden er en istedenfor driftsutgift som skal inngå i ordinær nettleie. For helhetens skyld nevnes at vi er oppmerksom på at RME tidligere har fattet vedtak om nettselskapenes adgang til kontrollavlesning når det anses nødvendig og til å fastsette gebyr for manuell avlesning, som er stadfestet av OED. Vi går derfor ikke nærmere inn på den problemstillingen her.

Dersom OED velger å fastsette en egen tariff (avlesningsgebyr), er det viktig å være oppmerksom på den senere tids utvikling hvor stedlig kontroll jevnlig utgår.

Informasjon fra nettselskapene viser som nevnt ulik praksis mht. hvilke kostnader som legges til grunn for fastsettelse av avlesningsgebyr. Et forhold som slår særlig sterkt ut på gebyrets størrelse, er kostnadene til stedlig kontroll. En del nettselskap har fakturert abonnenter for avlesningsgebyr uavhengig av om det er utført stedlig kontroll.² OED stadfestet 30. juni 2020 at nettselskap som velger å utføre stedlig kontrollavlesning, bare kan kreve tariff for manuell avlesning såfremt nettselskapet faktisk gjennomfører kontrollavlesning, sak ref. 20/370-. Det tilsier at nettselskap bare kan fakturere i ettertid.

Gjennom året som har gått, har flere nettselskaper erklært at de godtar kunders avlesning, ev. ved innsending av mobilbilder som avlesning, og ikke akter å praktisere avlesning ute hos kunde – noe som jo ikke har vært praksis på svært mange år.

Det er gjennomført uformelle samtaler om temaet med toppledere i alle de følgende nettselskap i Norge:³ Hafslund Nett AS/ Eidsiva Nett AS (Elvia AS), BKK Nett AS, Agder Energi Nett AS, Skagerak Nett AS, Trønderenergi Nett AS (Tensio AS), Lyse Elnett AS, Norgesnett AS, Glitre Energi Nett AS, NTE Nett AS, Haugaland Kraft Nett AS, Troms Kraft Nett. Mørenett AS, Helgeland Kraft AS, Nordlandsnett AS, Istad Nett AS og Nordmøre Energiverk AS.

Gjennom samtalene ga lederne i disse nettselskapene uttrykk for at de vil akseptere at kunder som ikke ønsker stedlig besøk, sender inn bilde av måler til bruk for avlesning, og at de ikke ser behov annet enn i spesielle tilfeller, for å avlese ute hos kunde. For å unngå at nytt regelverk kommer i strid med etablert praksis og påfører de berørte unødig arbeid og kostnader, bør begge alternativ være tillatt innenfor rammen av de nye forskriftene med effekt for tarifferingen.

Det vil være i strid med de grunnleggende prinsipper for fastsettelse av nettleie å legge inn fast betaling for en tjeneste som normalt ikke leveres. NVE bestemmer som kjent hvilken inntekt hvert nettselskap kan hente inn fra sine kunder. Nettselskapene fastsetter nettleien basert på denne såkalte inntektsrammen hvert år. Tariffen for særskilte tjenester skal ikke omfatte mer enn direkte henførbare kostnader forbundet med tjenesten, jf. kontrollforskriften § 17-6 og brev fra NVE til Lyse Elnett AS 3. desember 2020 ref. 202002402-8 pkt. 2. Det vil være i strid med de etablerte ordninger dersom det fastsettes en tariff som inneholder kostnader til stedlig besøk selv om nettselskapene har sluttet å reise ut til kundene. Fjernes kostnaden til stedlig kontroll, er det kun marginale oppfølgingskostnader

² https://www.huseierne.no/nyheter/gar-mot-fastpris-for-de-som-leser-av-strommaleren-selv/?utm_source=&utm_medium=Email&utm_campaign=

³ <https://einarflydal.com/2020/12/12/ams-send-ditt-bilde-til-nettselskapet-timelonn-56-250-kr/#more-62316>

med stedlig avlesning igjen av gebyret. I denne situasjonen fremstår det som mindre hensiktsmessig med en egen tariff ved siden av ordinær nettleie.

På bakgrunn av NVEs praksis, tar vi med en avsluttende kommentar som reflekterer opplevelsen til mange i de berørte grupper. Gebyr for en avlesning som ikke foretas, og som heller ikke er nødvendig å foreta ut fra hensynet til forsvarlig drift, fremstår som svært urimelig for kunder som er innvilget fritak for AMS som følge av helseplager ved elektromagnetisk stråling. De har ikke «valgt bort» AMS og AMS-systemets fordeler, mer enn en rullestolbruker «velger» å ikke benytte seg av trapper inn og ut av bygninger. Mange opplever det derfor som at myndighetene ikke forstår deres situasjon, når ileggelsen av avlesningsgebyr begrunnes med at de "velger å ikke benytte seg av det systemet som nettselskapet tilbyr", se til illustrasjon ovennevnte brev fra NVE til Lyse Elnett AS 3. desember 2020 ref. 202002402-8 pkt. 2.2

Med vennlig hilsen
ADVOKATFIRMAET SCHJØDT AS

DocuSigned by:

EAC77747C646418...
Hugo P. Matre
Partner PhD (H)

HUGO.MATRE@SCHJODT.COM